

NYXLAND

ACTIVITEITENPLAN NYXLAND PROVINCIE LIMBURG

Omarmen wat onbekend is | Invoelbaar maken wat anders is | Woorden geven aan wat niet begrepen word

2025-2028

INHOUDSOPGAVE

Inleiding. het even niet weten, brengt je verder.	3
1. Artistieke positionering	5
Doelgroepen.....	5
2. Artistiek profiel en werkwijze.....	6
Kernwaarden	7
3. Activiteiten 2025-2028	9
4. Talentontwikkeling en cultuureducatie	12
5. Partners vanaf de start!	13

"Nyxland levert voorstellingen door en voor jongeren. Dat is in het theateraanbod nog steeds beperkt, vooral in (Noord- en Midden-)Limburg. De voorstellingen van Nyxland hebben een lage drempel en communiceren heel direct met de jongeren zonder dat het inlevert op de (artistieke) inhoud. Dit sluit aan bij de wens van scholen en door middel van schoolvoorstellingen kunnen alle jongeren (ongeacht hun achtergrond) in aanraking komen met de magie van het theater en worden belangrijke thema's bespreekbaar gemaakt. Als theaterprogrammeur van de ECI-cultuurfabriek probeer ik met andere culturele partijen in Roermond en omstreken te bouwen aan een steviger cultureel klimaat. Een theatergroep als Nyxland zou daar een hele mooie bijdrage voor zijn."

- Femke Veltman, Programmeur theater ECI-cultuurfabriek

INLEIDING. HET EVEN NIET WETEN, BRENGT JE VERDER.

Theatergroep Nyxland heeft een fascinatie voor de struikelende jongere die grip probeert te krijgen op de wereld, in de aanloop naar het leven als volwassene. De jongeren van nu groeien op in een onrustige en complexe tijd, in een samenleving die niet altijd de handvaten biedt om vol vertrouwen toekomstdromen waar te maken. Uit angst, frustratie en boosheid kiezen jongeren vaak voor het extreme, voor het uitsluiten van anderen en voor een 'veilig' verblijf in de eigen bubbel. Volgens Nyxland is dit niet de oplossing. Wij willen juist inzetten op begrip, luisteren naar de ander en zoeken van toenadering. Omdat eigen kracht zoveel meer waarde krijgt in verbondenheid. Theater is de verbindende schakel om jongeren een betere plek te geven en hun stem te laten horen. Zij vormen de inspiratiebron voor Nyxland.

Jongeren en hun zonnestralen

Jongeren kijken heel anders naar de wereld dan volwassenen. Ze hebben hun eigen dromen, verlangens en ambities. Dat zijn hun zonnestralen. Nyxland gelooft juist in de optimistische, speelse, jeugdige blik. We nemen jongeren serieus en laten ze in hun kracht komen. Wij onthullen wat er al is en bevragen vanuit hun perspectief de vaste afspraken die voor volwassenen vanzelfsprekend zijn. Zijn de dingen wel zoals we denken? En moeten ze zo zijn? Ook in het culturele landschap, en zeker in Limburg, is er te weinig aandacht voor jongeren. 'Jongeren zijn in Limburg ongelukkig' kopte het AD in november 2022¹. Tal van onderzoeken tonen aan dat er in Limburg meer aandacht moet zijn voor jongeren. Wij zien hier een belangrijke rol voor theater en voor Nyxland weggelegd. Hiermee sluiten we naadloos aan bij het nieuwe beleidskader Cultuur en Erfgoed dat medio januari 2024 wordt vastgesteld, zoals in paragraaf 6.1.8. "Cultuur is belangrijk voor iedereen. Met name voor jongeren speelt cultuur een belangrijke rol. Cultuur is belangrijk voor de ontwikkeling en vorming van jongeren. Het helpt ze zelfbewust en creatief te worden. Cultuur helpt jongeren de wereld beter te begrijpen en een eigen identiteit en mening te vormen."

Het waardevolle 'overzichtseffect'

Wat we jongeren gunnen, is de blik vanuit de verte op het aardse bestaan. Precies zoals astronauten dat ervaren als ze vanuit hun capsule naar de aardbol kijken. Dit wordt het 'overzichtseffect' genoemd. Bijna elke astronaut heeft die blik op de kleine aardbol als een keerpunt in zijn/haar leven ervaren. Het 'overzichtseffect' laat zien dat je soms afstand nodig hebt om zaken te begrijpen en de essentie te doorzien. Ook de laatste woorden van astronaut Wubbo Ockels maken duidelijk dat je soms vanuit de ruimte moet kijken om fundamentele inzichten te krijgen. Afstand nemen brengt nabijheid en - zoals Wubbo Ockels ons nalaat - het besef dat we allemaal met elkaar zijn verbonden. Het 'overzichtseffect' leidt uiteindelijk ook tot oplossingen. Dat maakt de cirkel van overzicht-inzicht-uitzicht rond.

'What's in a name?'

Nyx betekent 'nacht' in het Grieks. De nacht is een donkere plek waarin veel onbekend is. Nyxland wil thema's ontdekken die in dit donker blijven liggen en ze een plek geven in het zonlicht. Voor onze artistiek leider Sebas van der Donk is de nacht ook een moment van bezinning. De nacht laat hem voelen dat we als mens deel zijn van een groter geheel. Dit geeft hem een gevoel van verbondenheid. Wie in de nacht omhoogkijkt, ziet vooral duisternis. Maar wie vanuit de donkerte van de kosmos naar de aarde kijkt, ziet een verlichte bol. Een bol die zonnestralen vangt en zoveel moois weerspiegelt. Nyxland organiseert geen ruimtereizen om jongeren dit kosmologisch bewustzijn te laten ervaren. Wat we wél doen, met hetzelfde effect: theater maken! Nyxland wil met zijn voorstellingen en activiteiten bezinning en verbondenheid creëren.

Daarom maakt Theatergroep Nyxland toegankelijke, maatschappelijk geëngageerde, muzikale en filosofische voorstellingen voor jongeren. Onder de noemer 'Jongerenproducties' krijgen jongeren zelf de kans om op het podium te staan. Daarnaast presenteren we 'Marcos&Sebas', waarin Marcos Valster Da Costa Ferreira en Sebas van der Donk zelf op het toneel verschijnen. In deze voorstelling kijken ze terug op hun eigen puberteit en delen ze hoe deze periode hun leven heeft beïnvloed.

¹ Bronvermelding: (1) [Kinderen in Friesland, Groningen en Limburg minst gelukkig: vaker een onvoldoende | Friesland | AD.nl](#).

Met nieuwe, creatieve vormen, zowel online als offline, willen we jongeren een podium geven, hun stem hoorbaar maken en hun levensfase belichten. In een wereld waarin mensen elkaar steeds meer kwijtraken, doordat ze vaak lijnrecht tegenover elkaar lijken te staan, neemt Nyxland het juist op voor de empathie (het vermogen je eigen realiteit los te zien van de realiteit van de ander.)

De horizon verbreden

Als je Nyx uitspreekt, hoor je 'niks'. Als wereld zweven wij in het grote niks, het luchtledige, de duisternis, het ongekende. En als individuen maken we deel uit van die wereld. We zijn in die vrije ruimte allemaal op zoek naar antwoorden. Dat maakt het 'niks' een mooi vertrekpunt voor het stellen van vragen en het vinden van eigen antwoorden. Zweven in het donker is onwennig en eng, maar helpt je horizon te verbreden. Het even niet weten, brengt je juist verder. Want niks is het begin van alles. En elk antwoord heeft vragen nodig.

Terugkijken op een knallende start van Nyxland

In 2023 en 2024 heeft Nyxland de eerste kilometers gemaakt met tal van activiteiten in Sittard en Roermond. In 2023 hebben Kunstbende Limburg en Sebas van der Donk de handen ineengeslagen om een positieve bijdrage te leveren aan de talentontwikkeling van jongeren en om de stem van jongeren krachtiger te laten klinken. Kunstbende is een landelijke netwerkorganisatie die jong creatief talent ontdekt, ontwikkelt en exposeert. In nauwe samenwerking met Kunstbende heeft Sebas in de *Duh... Puberpodcast* deelnemers en finalisten geïnterviewd, waarbij ze werden aangemoedigd om te reflecteren op hun kunstenaarschap. Deze toevoeging bleek van wezenlijke invloed te zijn op het zelfvertrouwen van de jonge talenten. Deze vruchtbare samenwerking willen we graag voortzetten.

Nyxland kan profiteren van het rijke talentaanbod van Kunstbende, terwijl Kunstbende op haar beurt gebruikmaakt van de expertise van Nyxland op het gebied van theater. In 2023 is Sebas van der Donk coach geworden voor deze discipline en coacht hij de theatertalenten van Kunstbende.

Met partner Het Laagland is in 2023 een samenwerking gestart. Het Laagland heeft ons uitgenodigd om ons in de Petrusschool te vestigen, omdat zij de overtuiging hebben dat wij van waarde kunnen zijn voor de jongeren in Sittard-Geleen. Onze banden met Het Laagland zijn nauw. We waarderen het enorm dat we kunnen profiteren van hun expertise en ervaring. Dat helpt ons om onze missie nog beter te vervullen.

"Sebas van der Donk is een jongerentheatermaker pur sang. Hij verstaat de kunst om connectie te maken met deze doelgroep en heeft zijn makerschap voor jong publiek via diverse voorstellingen in de klas vanuit Het Laagland en Toneelgroep Maastricht verdiept aangescherpt. Zijn eigen initiatief Duh...Puberpodcast sluit perfect op de doelgroep aan. De oprichting van een eigen gezelschap voor jongeren is een logische stap. Fantastisch dat deze maker zich blijvend tot jongeren en vooral ook tot onze provincie wil verhouden."

- Het Laagland, Simone Mager, algemeen directeur & Inez Derksen, artistiek directeur

Sinds 2021 speelt ViaZuid een essentiële rol in de ontwikkeling van Sebas van der Donk. ViaZuid is als organisatie gericht op talentontwikkeling in de professionele podiumkunsten in en vanuit Limburg. ViaZuid ondersteunt Nyxland specifiek in de muzikale ontwikkeling van Marcos & Sebas en heeft geholpen bij de oprichting van Nyxland. In 2024 zal Sebas van der Donk ook betrokken blijven bij Zuidzone. Als theatermaker van het eerste uur zal hij in 2024 samen met andere wijkmakers (wijkbewoners) in de wijk Geleen-Zuid vanuit Nyxland een aandeel hebben in een nieuwe theaterroute voorstelling waarin de wijkbewoners centraal staan. Ook zal Nyxland in de zomer van 2024 met de solovoorstelling 'down to earth' te zien zijn op Het Limburgfestival in samenwerking met De ECI-cultuurfabriek en Het Limburgfestival waarmee we definitief landen in Roermond.

1. ARTISTIEKE POSITIONERING

Nyxland heeft voor de positionering de afgelopen maanden met een team van stakeholders en natuurlijk de jongeren gewerkt aan een sterke missie en visie en een kader voor de artistieke profilering. Onze doelgroep en de artistieke positionering van Nyxland is heel divers. Enerzijds doordat de jongerendoelgroep van samenstelling heel divers is omdat we ons hebben verbonden aan kleurrijke steden en anderzijds omdat we in twee stedelijke regio's werken: de Cultuurregio Noord-Limburg en de Stedelijke Cultuurregio Zuid. We vormen met Nyxland als het ware een brug tussen de twee regio's waarbij de activiteiten voor onze doelgroep de verbindende factor zijn. Daarnaast willen we onze focus ook over de grens richten, bijvoorbeeld op Hasselt.

Missie: Nyxland is een theateromgeving die jongeren ruimte biedt om hun stem (krachtiger) te laten klinken. De plek die persoonlijke en maatschappelijke verhalen vertelt vanuit het perspectief van jongeren, om zo het onbekende te kunnen omarmen, invoelbaar te maken wat anders is en woorden te geven aan wat niet begrepen wordt. Nyxland zet de eigen kracht van jongeren in het licht door middel van theater.

Visie: Met hun zoekende blik op de toekomst en hun drang om te ontdekken, kunnen jongeren de samenleving veel leren. Jongeren vormen het sociale en culturele kapitaal van de maatschappij. Zij zijn de groep die het langst en het meest aan onze gezamenlijke toekomst gaan bijdragen, mede daarom geven wij hen een podium.

Doelgroepen

De activiteiten van Nyxland richten zich allereerst op jongeren en jongvolwassenen (12 tot 21 jaar). Maar het inzoomen op deze levensfase trekt niet alleen jong publiek. Het spreekt ook volwassenen aan. We zien het als onze opgave om ook volwassenen te gaan bereiken (als nieuwe publieksgroep) vanuit de leefwereld van jongeren.

Nyxland ziet theater als hét medium om iets positiefs toe te voegen aan de wereld waarin de jongeren leven, hun mentale weerbaarheid en welzijn. Door de kracht van theater laten we hen en ons publiek ervaren hoe ze door theater als kunstvorm in te zetten in Limburg een nieuw verhaal kunnen vertellen dat er nog niet is. Zo verbinden we onze artistieke relevantie met een bredere maatschappelijke relevantie. Theater is immers bij uitstek geschikt om contact te maken met jezelf, de ander en de wereld. Daarbij gaan we – samen met jongeren en gevoed door hun inspiratiekracht – op zoek naar meer begrip en empathie. We willen jongeren in hun kracht laten komen om zelf bruggen te bouwen waarmee zij de oversteek naar volwassenheid met overtuiging en vertrouwen kunnen maken.

Hoe we dat doen in onze theaterproducties en activiteiten? Door vanuit een open en nieuwsgierige blik de manier waarop wij denken te moeten leven te bevragen. En door daarbij de vragen en onzekerheden van jongeren als uitgangspunt te nemen. We zijn ervan overtuigd dat jongeren een podium verdienen waarop zij kunnen belichten wat in onze samenleving als raar, onbekend, vreemd, anders en onbegrijpelijk wordt ervaren, maar wat de zonnestrallen van hun identiteit zijn.

Voor volwassenen zullen de coming of age-verhalen zorgen voor een nostalgisch gevoel: een reflectie op een periode die belangrijk was voor hun eigen identiteit. Het roept herinneringen op, maar zorgt ook voor meer inzicht in de tijd van nu. En voor meer begrip voor hun eigen kinderen, kleinkinderen, neefjes, nichtjes, leerlingen, werknemers. Kortom voor meer begrip voor de jongeren van nu.

Onze doelgroepen zijn jongeren van 12 tot 21 jaar, leerlingen in het Voortgezet Onderwijs, MBO-HBO, verzorgers/ouders (de jongeren van toen, met de kinderen van nu) en partners (in de sectoren jongerenwelzijn, onderwijs, wonen, en kunst en cultuur).

2. ARTISTIEK PROFIEL EN WERKWIJZE

Nyxland is zelf nog PIEPjong. We zitten midden in onze eigen 'coming of age'-periode. Mede daarom vinden we het belangrijk om samen te werken met partners uit de regio. Deze partners helpen ons om de samenwerking, onze theatergroep en ons netwerk te versterken. Via deze partnerschappen (en hun communicatiekanalen) kunnen we ons ook beter op de kaart zetten.

De voorstellingen van Nyxland stoelen op vier pijlers, die we toepassen in alle voorstellingen.

1. Theater vanuit de blik van jongeren (12 tot 21 jaar)

Vanuit een open en nieuwsgierige blik van de jongere bevaart Nyxland de manier waarop wij denken te moeten leven. Zo belichten we wat in onze samenleving als raar, onbekend, vreemd, anders en onbegrijpelijk wordt ervaren. We zoomen enerzijds in op de externe leefwereld van jongeren. Denk hierbij aan de anderstalige buurman, het fysiek beperkte kind dat woont op vierhoog en de gecancelde influencer. Anderzijds kijken we naar heel persoonlijke onderwerpen. Voorbeelden hiervan zijn gender, seksualiteit, angsten en identiteit. Daarbij gaan we op zoek naar meer begrip en empathie.

2. Theater met liefde voor 'anders' zijn

Bij Nyxland denken we dat iederéén zich op een bepaalde manier 'anders' voelt. Als mens, en zeker als jongere, heb je het gevoel dat je moet voldoen aan bepaalde verwachtingen. Welke verwachtingen dat precies zijn en wie ze stelt, is niet altijd even duidelijk. Hoe kun je jezelf ontdekken als je het gevoel hebt dat je niet kunt voldoen aan 'hoe het hoort'? Nyxland maakt voorstellingen die impact hebben, nieuwe gedachten uitspreken én woorden vinden voor wat vreemd lijkt of anders voelt. De voorstellingen laten zien dat 'anders' ook 'normaal' is.

3. Theater door vragen te stellen

We zijn liever vragenstellers dan opiniemakers. We prikkelen de binnenwereld van jongeren en jongvolwassenen: niet door antwoorden te geven, maar door te bevragen. We zetten toeschouwers aan het denken, zodat ze hun eigen standpunten kunnen vormen. We willen niemand overtuigen om voor of tegen iets te zijn. We laten toeschouwers voor zichzelf denken door ze te laten reflecteren op wie ze zijn en wat ze doen. We zien reflectie als een eerste stap die mensen dichter bij elkaar brengt: verbinding begint bij jezelf!

4. Het juiste medium voor elk verhaal

Voor Nyxland is theater het beste medium om onderwerpen, situaties en gedachten invoelbaar te maken en onze missie te volbrengen. We laten mensen naar het theater gaan, of we brengen het theater naar ze toe.

Tegelijkertijd is theater slechts één manier om mensen te bereiken. Nyxland brengt verhalen ook via andere kanalen voor het voetlicht. Dat doen we bijvoorbeeld met 'Duh... Puberpodcast' waarin wij persoonlijke verhalen delen die thuis, op school (overall) te beluisteren zijn via streamingdiensten. Ook is de muziek uit de voorstellingen van Marcos & Sebas via internet te beluisteren. Deze vormen staan op zichzelf, maar versterken elkaar zowel artistiek als marketingtechnisch.

'Eindelijk heb ik mensen gevonden die woorden geven aan wat ik denk'

Kernwaarden

Nyxland wil iedereen het gevoel geven 'erbij te horen'. We willen mensen met elkaar verbinden en het begrip voor jongeren vergroten. Daarom zijn de volgende kernwaarden voor ons belangrijk:

Dicht bij de jongeren: Nyxland is een laagdrempelige organisatie. We zijn bereikbaar, kiezen voor persoonlijk contact en spreken dezelfde taal als de jongeren. Wij nemen de jongeren serieus. Zij zijn onze inspiratiebron op artistiek gebied.

Oprecht: We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen. We zijn eerlijk, loyaal en nemen verantwoordelijkheid voor ons handelen. Er is geen plek voor dubbele agenda's. We blijven trouw aan onze eigen kernwaarden, artistieke doelstelling en kwaliteit.

Kansengelijkheid: Geen mens is hetzelfde, maar we zijn allemaal gelijkwaardig. Nyxland sluit niemand uit. Iedereen verdient de kans om gelijkwaardig mee te doen. We zorgen ervoor dat elke jongere kan deelnemen aan de activiteiten van Nyxland, ook als iemand zelf niet de (financiële) middelen daartoe heeft of andere belemmeringen ervaart. In activiteiten en medewerkers streeft Nyxland naar diversiteit en inclusie, om zo veel mogelijk te zorgen dat iedereen zich thuisvoelt bij Nyxland. In het verlengde hiervan ligt ook een eerlijke betaling van in- en externe medewerkers.

Samen: Samen bereik je meer dan alleen. Samenwerking is daarom belangrijk voor Nyxland, zowel binnen als buiten de organisatie. Binnen de organisatie kunnen we op elkaar rekenen en werken we aan ons gezamenlijke doel. Niemand staat er alleen voor en ieders mening en gevoel wordt serieus genomen. Ook buiten de organisatie zoekt Nyxland de samenwerking op. Als startende theatergroep sluit Nyxland aan bij gevestigde partners en bouwt het via hen een netwerk op. Op de lange termijn wil Nyxland zelf een verbinder zijn tussen organisaties met een vergelijkbaar doel.

Leergierig: Als startende organisatie wil Nyxland leren van anderen. We stellen ons open, leergierig en flexibel op voor gevraagde en ongevraagde adviezen en ideeën. Ook als daarbij komt kijken dat we dingen moeten afleren.

Al onze activiteiten hebben een educatieve ondertoon maar zullen zo niet aanvoelen. Nyxland richt zich vooral op publiek dat niet vaak of zelfs nog nooit naar theater is geweest. We zullen ons publiek dus daarom altijd moeten helpen en leren met 'de etiketten van theater'. Zo is een nagesprek na elke voorstelling voor ons standaard. Hierin gaan we op een interactieve manier in gesprek met het publiek. Deze gesprekken zullen geleid worden door de regisseur, waarbij het publiek en spelers in gesprek gaan over de thema's die in de voorstelling aan bod komen.

Landingsplekken

Nyxland is gevestigd in Roermond. In het hart van Limburg vinden wij als Stichting Nyxland vruchtbare grond om te landen als theatergroep. In Roermond zijn de ECI Cultuurfabriek en het net gerenoveerde theater De Oranjerie gevestigd, evenals de verder te ontwikkelen creatieve hub Weerstand. Deze organisaties zorgen voor een aangenaam cultuurklimaat en een stevige culturele infrastructuur. De stad is in beweging en heeft uitgesproken zich op het gebied van kunst en cultuur te willen laten zien. De stad heeft ambitie op dat vlak! Dat staat beschreven in de cultuurvisie 2023-2026: Roermond werkt aan cultuur².

Roermond is 'thuiskomen'

Voor artistiek leider Sebas van der Donk is de vestiging in Roermond als thuiskomen. Hij heeft een aantal jaar in de stad gewerkt als docerend theatermaker. Dankzij zijn werkzaamheden en warme banden met de ECI Cultuurfabriek, het Limburg Festival en The Movement start Nyxland direct met een netwerk.. De stad Roermond is relatief groot en is met zijn vele nationaliteiten de meest kleurrijke stad van Limburg. Deze diversiteit, een mozaïek van culturen, tradities en onvertelde verhalen, wacht om op het podium tot leven te komen. De stad telt relatief veel middelbare scholen: met een uniek karakter 'Wings Agora', 'Nt2 Mundium College', 'Praktijkonderwijs' en de Vrije School. Roermond is ook een echte MBO-stad, met tal van opleidingen. Hier ontmoeten we de stemmen van morgen: de toekomstige acteurs, regisseurs en scenaristen die onze podiumkunsten zullen vormgeven. Samen met hen willen we niet alleen artistieke voorstellingen creëren, we zien ook kansen om bruggen te slaan tussen generaties, culturen en perspectieven waarmee mensen de realiteit bezien. Nyxland vindt het belangrijk om bereikbaar te zijn en midden in de samenleving te staan. En wat is er dan beter dan ons te vestigen op een plek waar al veel beweging is? We maken daarom graag gebruik van het mini-S theater van Dansschool Silvia. Die locatie ligt midden in de wijk Roermondse Veld en biedt een prachtige zaal om in te repeteren. Ook de samenwerking met de ECI-cultuurfabriek, waar we onze producties in première laten gaan, biedt ons de kans om de stad beter te leren kennen. ECI-cultuurfabriek zal ons ook in contact brengen met andere instellingen en scholen in de directe omgeving. Via hun netwerken en communicatiekanalen kunnen we dan richtbaarheid geven aan onze activiteiten en meer bekendheid genereren.

Strategische uitvalsbasis

Roermond, strategisch gelegen in het midden van Limburg, biedt ons de kans om onze vleugels uit te slaan naar het noorden en het zuiden van de provincie. Deze kans hebben wij inmiddels ook benut. In het jaar 2024 heeft Nyxland een landingsplek gevonden in Sittard, in de Petrusschool. De Petrusschool is een cultureel centrum waar we het pand delen met andere creatieve collega's. Partners zoals ViaZuid en De Breakfast Club, die zich ook inzetten voor het welzijn van jongeren, maken deze locatie extra waardevol. We maken dan ook graag deel uit van deze culturele 'hub'. In de toekomst zou onze locatie Sittard zelfs kunnen uitgroeien tot een volwaardige dependance van Nyxland.

² Bronvermelding: (2) [Cultuurbeleid – Cultuur roermond](#)

3. ACTIVITEITEN 2025-2028

Doordat we in 2023 en 2024 al activiteiten hebben ontplooid en diverse samenwerkingen op touw hebben gezet, konden we experimenteren met het maken van strategische keuzes voor de activiteiten van 2025 en verder. We kiezen voor een heldere structuur met als kernactiviteiten de jongerenproducties en het puberpodium (met een festivaluitstapje!) en Marcos&Sebas en Nyxland in de wijk als overige activiteiten.

Nyxland creëert totaalbelevingen samen, met en voor jongeren. Met dit uitgangspunt hanteren we een werkwijze die uniek is. Er is geen gezelschap/theatergroep of andere instelling op het gebied van podiumkunsten in Limburg die op een professioneel niveau zo direct met jongeren werkt. In 2025-2028 staan de volgende activiteiten gepland die zijn verdeeld over vier categorieën. De activiteiten zijn voor verschillende doelgroepen en vinden plaats vanuit Roermond en Sittard over heel Limburg.

2025-2028	Titels	Coproductie/samenwerking
Jongerenproducties 12+	2025- Mary John (met jongeren) 2026- Nachtschade (met jongeren en een beroepsactrice) 2027- Jongerenfestival 'Nyxmeer' 2028- Lost in Space (met jongeren)	Met projectsubsidies Stichting Marjolijn van Heemstra
Puberpodium	2025- Duh... Puberpodcast seizoen 6 2026- Duh... PuberPodcast seizoen 7 2027- Duh... Puberpodcast seizoen 8 2028- Duh... Puberpodcast seizoen 9	
Marcos & Sebas	2025- Down to Earth (scholentour) 2025- Tegenwind 2027- Papaoutai	ECI-cultuurfabriek en Limburg Festival ViaZuid
Nyxland in de wijk	vanaf 2025 - Nyxland in de wijk	Wonen Zuid

Jongerenproducties – voorstellingen door de ogen van jongeren 12+

Nyxland maakt professioneel theater met jongeren als actieve deelnemers. Zij krijgen letterlijk het podium. We vertellen dan verhalen vanuit de 'beleefwereld' van deze jongeren. Deze verhalen worden bijvoorbeeld opgepikt uit de podcast of het jongerenfestival. Soms komen de verhalen voort uit de eigen ervaringen van artistiek leider Sebas van der Donk. Onder leiding van Sebas werkt Nyxland aan actuele maatschappelijke thema's en thema's die de binnenwereld van de jongeren prikkelen. Nyxland streeft ernaar om deze thema's niet alleen begrijpelijk, maar ook invoelbaar te maken, ze te omarmen en er een verbindende taal voor te vinden.

Mary John X Finne Anthoise X coaching Elly Scheele (2025):

Mary John is een ode aan je eerste liefde en maakt invoelbaar wat de blijvende betekenis daarvan is in je verdere leven.

In een hartverwarmende brief aan haar jeugdvriend Júlio maakt de 16-jarige Maria een reis terug in de tijd. Die reis gaat naar hun gezamenlijke kindertijd op het kleine pleintje. Ze herinnert zich de onschuldige dagen en de komst van de betoverende Liliana, die onbedoeld een schaduw over hun vriendschap wierp. Zelfs nadat Maria verhuist naar een andere stad, blijft Júlio in haar gedachten voortleven als een onuitwisbare connectie. Met tedere woorden blikt Maria terug op de kostbare momenten die ze deelden en onthult ze haar diepgewortelde gevoelens voor Júlio. Terwijl de pen over het papier glijdt, realiseert ze zich dat ze pas volledig kan leven door zich definitief los te maken van haar eerste grote, maar onmogelijke liefde.

'Nachtschade' X Elly Scheele (2026):

Nachtschade gaat over hoe onze ideeën en geest zich aan elkaar slijpen.

Judith (16), Moos (16) en Kimberley (36) ontmoeten elkaar in *Nachtschade* alleen in de droom van Judith, omdat ze niet meer in elkaars leven zijn of zelfs nooit zijn geweest. Daarmee schommelt de voorstelling tussen realisme en magisch-realisme. Herkenbare dialogen tussen pubermeisjes worden boven het alledaagse uitgetild doordat Judith kan sturen hoe Moos reageert, simpelweg omdat het haar eigen droom is. Kimberley komt juist ongewenst de dromen van Judith in lopen en dus probeert Judith er alles aan om haar weg te krijgen. Ondertussen maken de mensen zich zorgen om Judith, omdat ze te veel slaapt en heel moeilijk wakker wordt.

'-LOST IN SPACE-' X Team Marjolijn van Heemsta (2028):

'Lost in Space' (in samenwerking met stichting Marjolijn van Heemstra) geeft woorden aan de grenzeloosheid in ons leven en trekt een parallel tussen de jongeren (microkosmos) en het heelal (macrokosmos).

Volwassen worden kan voelen alsof je de ruimte in geslingerd wordt en op zoek moet gaan naar wat vaste grond onder je voeten. In deze voorstelling volgen we vijf jongeren die hun persoonlijke verhaal delen en worstelen met 'grenzen' en 'grenzeloosheid'.

Puberpodium — jongeren direct aan het woord

Het puberpodium laat direct de stem van jongeren horen. Het is de bedoeling dat het puberpodium uitgroeit tot een online en offline ontmoetingsplek waar jongeren deelgenoot worden van elkaars verhalen. We hopen met het platform taboes te doorbreken en thema's bespreekbaar te maken, om zo een positieve bijdrage te leveren aan de binnenwerelden van jongeren, aan hun mentale gezondheid en aan het creëren van begrip bij anderen. Dit platform is tevens een inspiratiebron voor de voorstellingen die Nyxland produceert.

Duh... Puberpodcast (2025, 2026 en 2028):

'Duh ... Puberpodcast geeft een inkijkje in het leven van een puber (12+ jaar). Het is een eerlijke en bevrijdende podcast over de worstelingen en kwetsbaarheden van een puber. Aan de hand van verschillende thema's gaat theatermaker Sebas van der Donk iedere aflevering met een jongere in gesprek over een aansprekend, actueel thema. Zelfspot en humor zijn smaakmakers in deze gesprekken. Hij zet zijn jonge gasten in als expert op deze onderwerpen. Deze podcast is voor iedereen geschikt die zelf een puber is (geweest) of zich omringt met pubers.

Nyxland wil jaarlijks 10 afleveringen maken van *Duh... Puberpodcast* aan de hand van onderwerpen die spelen onder jongeren in Limburg. Het doel is jongeren te vinden die taboes willen doorbreken en thema's bespreekbaar willen maken. *Duh... Puberpodcast* blijft innoveren, met elk seizoen een twist in de programmering, zodat de bestaande luisteraars de podcast blijven volgen en we nieuwe luisteraars aanspreken en zo het bereik vergroten.

De Breakfast Club bevordert ten tijde van dit schrijven een aantal jaren de jongerencultuur in Sittard-Geleen en omstreken. Dit doet de Breakfast Club onder andere door het organiseren van culturele evenementen, het ondersteunen van initiatieven van creatieve jongeren, en door de stem van de jonge generatie hoorbaar te maken. Met hen startten we in 2023 een samenwerking om *Duh... Puberpodcast* in Sittard-Geleen te laten landen en tot een succes te maken. Hun doelstelling om de stem van jongeren harder te laten klinken sluit naadloos aan bij die van Nyxland. Ze zullen ons in contact brengen met bestaande initiatieven en met jongeren die hun verhaal willen delen.

Zonder scholen bestaat Nyxland niet. Daarom gaan wij duurzame relaties met scholen en/of opleidingen (MBO/HBO). Een van de scholen waar we al duurzaam contact mee hebben en die we actief betrekken bij onze activiteiten is het Vista College. Met verschillende opleidingen van het Vista College zijn we in gesprek om jongeren actief te betrekken bij bijvoorbeeld *Duh... Puberpodcast*. Deze samenwerking is belangrijk voor ons omdat wij via deze opleidingen in contact komen met jongeren uit verschillende bevolkingslagen en daarmee verschillende perspectieven hoorbaar te maken. We gaan ook met onze vaste partner Kunstbende Limburg door met extra afleveringen die in het teken staan van kunst onder jongeren. In deze afleveringen vertellen deelnemers aan de voorrondes van Kunstbende Limburg over hun kunstuitingen en hoe ze hiermee zijn begonnen. Deze verhalen zijn bedoeld om andere jongeren te inspireren en aan te moedigen meer betrokken te raken bij kunst. Daarnaast zorgen ze ook voor empowerment van jonge talenten.

Marcos & Sebas, voorstellingen voor jongeren en jongvolwassenen -

Met zijn favoriete 'partner in crime' Marcos Valster Da Costa Ferreira maakt Sebas van der Donk voorstellingen over hun persoonlijke ervaringen als pubers. Ze laten zien hoe die ontdekkende levensfase nog altijd doorwerkt in hun huidige leven. Deze persoonlijke, maar tegelijkertijd maatschappelijke voorstellingen tonen ze aan scholen en op festivals.

[DOWN TO EARTH \(up to the universe\) X ECI-Cultuurfabriek en Het Limburgfestival \(2025\)](#)

In een muzikale solovoortelling op een locatie in Roermond houdt Sebas een pleidooi voor het niet weten. Dit wordt een ode aan iedereen die zich ooit dom heeft gevoeld en het durven zweven in het grote stilzwijgende niets. Misschien kunnen we beter luisteren als we bereid zijn om niet te zoeken naar antwoorden?

Waarom word je dom gevonden als je geen antwoorden hebt? Is het niet weten wel een optie in deze wereld? Een vraag die gevoed wordt uit nieuwsgierigheid wordt vaak overschaduwd door het stellige antwoord. Waarom kunnen we zo moeilijk omgaan met het niet weten? Zit er geen schoonheid in het niet weten en de vraag? Zit daar niet veel meer ruimte om te leven en te groeien, dan in een antwoord? Aan de hand van het grote niets boven ons bevraagt Sebas onze antwoordhonger.

['Tegenwind, een theaterconcert' X ViaZuid \(2025\)](#)

Tegenwind gaat over datgene waar we liever niet over praten. Over falen en geen puf meer hebben om op te staan. Over het gevoel dat de hele wereld zich tegen jou heeft gekeerd. Over in de put zitten en denken dat je er nooit meer uit kan klimmen. We maken allemaal nare dingen mee in ons leven, maar praten er liever niet over. Tegenwind laat zien dat praten helpt om de moeilijke dingen aan te kunnen.

[Papaoutai, \(2027\)](#)

Papaoutai gaat over het opgroeien zonder je biologische vader. Sebas en Marcos zijn beiden opgegroeid zonder hun biologische vaders. De ouders van Sebas scheidden toen hij 7 jaar oud was. Marcos is geadopteerd uit Brazilië. *Papaoutai* werpt de vraag op wat de rol van een vader is en hoe belangrijk het is om een vaderfiguur in je leven te hebben. De voorstelling is een persoonlijke zoektocht naar de invloed van het gemis van een vader.

Samenwerkingspartner Pop in Limburg (Stichting Popmuziek Limburg) is de provinciale popkoepel van de provincie Limburg. De organisatie ondersteunt sinds 2023 Nyxland met het delen van kennis op muziekgebied en het delen van het netwerk. Pop in Limburg is nauw betrokken bij de plannen die er liggen om een 'album' te produceren. Die ondersteuning willen we graag doortrekken in de komende jaren, ook omdat muziek in de voorstellingen van Nyxland een belangrijk onderdeel is. Ze zullen ons ook helpen bij het benaderen van poppodia om via die weg nieuw publiek te vinden.

ViaZuid zal ook betrokken zijn bij het muzikale theaterconcert Tegenwind, de eerste productie van Marcos & Sebas onder Nyxland, indien de subsidieaanvraag wordt gehonoreerd.

Nyxland in de wijk – Stem van de wijk

Het is onze maatschappelijke rol om ons te verbinden aan een nieuw, breder en meer divers publiek. Nyxland landt vanaf 2025 voor 4 jaar in de wijk Donderberg in Roermond. We zijn daar actief vanaf 2025 in een samenwerking met woningbouwvereniging Wonen Zuid. Woningbouwvereniging Wonen Zuid denkt verder dan alleen huisvesting en bakstenen. De organisatie wil ook op andere manieren investeren in de leefbaarheid van de wijk Donderberg (een wijk in transitie en met veel stigma's). Nyxland kan met haar expertise daarin iets betekenen en gaat in 2025 helpen om de leefbaarheid te vergroten in de wijk. De intentie is uitgesproken om samen een duurzame relatie aan te gaan om wezenlijk iets neer te zetten dat zeggingskracht heeft.

De wijk Donderberg staat bekend als een plek die 'anders' is. Het is een plek waar vaak neerbuigend over wordt gepraat. Een wijk waar een stigma op rust. Dit negatieve beeld heeft effect op iedereen die er woont, dus ook op de jongeren. De jongeren uit deze wijk een stem geven is volgens Nyxland dan ook essentieel om het (zelf)beeld bij te stellen. Woorden geven aan en delen van hun verhaal biedt groeikansen voor de jongeren én voor de wijk. Hier wonen de meeste nationaliteiten van Limburg, maar liefst 21! verschillende nationaliteiten maken van deze wijk de meest kleurrijke plek van Limburg.

Vanuit oprechte nieuwsgierigheid maken we verbinding met en tussen jongeren. Vanuit ontmoetingen delen we hun verhalen: verhalen over de wijk de Donderberg, over de plek die hun 'thuis' is. De geschiedenis van de Roermondse wijk Donderberg en de verhalen van jongeren vormen de inspiratiebron voor de theatrale activiteiten die Nyxland hier gaat realiseren, samen met jongeren uit de wijk. Het aantal activiteiten bepalen we met onze partners uit de wijk. Het doel is om twee grote activiteiten in de periode 2025-2028 te realiseren. Bijvoorbeeld samen met Nieuwe Helden Next Level, streetculture Roermond, sportservice Roermond, Cultuur Cruijff Courts en natuurlijk Wonen Zuid.

Voor Nyxland in de wijk werken we samen met de organisaties Nieuwe Helden Next Level, sportservice Roermond, Wel.kom en Street Culture Roermond; zij vormen belangrijke schakels in de wijk Donderberg.

4. TALENTONTWIKKELING EN CULTUUREDUCATIE

Voor professionele talentontwikkeling op het gebied van theater voor jongeren in Limburg moet je bij Nyxland zijn. Onze artistiek leider Sebas van der Donk, afgestudeerd als docerend theatermaker, is sinds 2016 bezig met jongerentheater. Hij is aangesloten bij Theaterschool De Zuiderlingen in Maastricht (voorheen theaterschool Kumulus). Als kerndocent geeft hij daar les aan een productiegroep en aan de vooropleiding. Vanuit Nyxland blijft Sebas actief bij De Zuiderlingen. Hierdoor houdt hij feeling met de doelgroep. Ook is deze theaterschool een plek waar Nyxland jonge talenten vindt en aan zich kan verbinden.

“Tijdens het werken met Sebas heb ik heel erg mezelf kunnen ontwikkelen als zowel speler als persoon”.

Vlieguren

Binnen de producties en activiteiten van Nyxland zullen de jonge acteurs zich kunnen ontwikkelen. Bij Nyxland willen wij minimaal 10 keer per productie spelen. Het spelen van zo'n uitgebreide reeks voorstellingen zorgt ervoor dat de jongeren getraind raken in de vaardigheid van reproductie. Ze maken veel meer 'vlieguren' en kunnen zichzelf telkens opnieuw uitvinden binnen de vaststaande contouren van een voorstelling. De jongeren doen daarmee belangrijke vaardigheden op (theatraal bewustzijn, theatrale spanning en vormgeving) die ze in dit stadium nergens anders in Limburg kunnen ontwikkelen. Sebas van der Donk heeft zijn eigen methode ontwikkeld die de spelkwaliteit en zeggingskracht van jongeren verbetert. In zijn methode focust hij op wat er al aanwezig is bij de jongeren en werkt hij vanuit de kracht van ieder individu. Hij maakt de jongeren bewust van de betekenis van het lichaam, het contact met de ander en de rol van de omgeving. Hij spreekt ze aan op hun durf en dapperheid, hun reflecterend vermogen en hun creativiteit. Zo kunnen ze zich de elementaire technieken van het acteren eigen maken. Met sturing leert hij de jongeren zichzelf de ruimte te geven in het spel.

Smaak ontwikkelen

Kijken is leren. Daarom willen we de jongeren die spelen onder Nyxland ook kennis laten maken met andere makers. Zo maken ze kennis met diverse stijlen en genres. Dit helpt hen hun eigen taal en vorm te vinden. Naast de ontwikkeling tot 'kunstenaar', waarmee jongeren gekwalificeerd raken om door te stromen naar een theatervakopleiding, zetten wij ook in op persoonlijke ontwikkeling. We geven jongeren een podium om hun stem te laten horen en bieden ze ruimte om hun verhaal te delen. Deze ontwikkeling maakt hen weerbaarder in onze samenleving. Een ervaring die ze hun hele leven meenemen!

Festival

Samen met jeugdtheaterscholen in Limburg, Theaterschool De Zuiderlingen (Maastricht), Het Laagland (Sittard) en Jeugdtheaterschool Luid Zuid (Roermond) wil Nyxland een jongerentheaterfestival organiseren. Er is er aan cultureel sterk onderlegde jongeren geen gebrek. Maar het kan leuker, het kan beter, als we onze krachten bundelen. Dit festival zal het geluid van de jongeren een stuk luider doen klinken en vormt een begin om de banden tussen de jeugdtheaterscholen in Limburg te verduurzamen. Als Nyxland trekken we deze kar en zien we dit festival als onderdeel van ons deel van de talentontwikkeling in Limburg. Er zullen gezamenlijke projectsubsidies gerealiseerd worden. Nyxland zal hier een leidende rol in nemen.

Stageplek (MBO en HBO)

Als Nyxland willen we ook een erkend leerbedrijf worden om stage bij ons te lopen. Samen met de student gaan we kijken wat we kunnen bieden om zo in te spelen op de behoefte van de student en zo een bijdrage te leveren aan zijn/haar/hen ontwikkeling. Hiervoor is er contact met twee vakscholen in Limburg: VISTA Heerlen opleiding Kunst Theater en Media en Toneelacademie Maastricht. Ook voor andere scholen zullen we openstaan zoals bijv. opleiding Docerend theatermaker bij Fontys Academy of the arts of de Kunsthumaniora PIKOH In Hasselt. In het verleden heeft Sebas 7 stagiair(e)s begeleid, zowel van MBO als HBO-opleidingen.

5. PARTNERS VANAF DE START!

Nyxland wil aansluiten bij maatschappelijke organisaties met doelstellingen die aansluiten bij de missie van Nyxland. We zijn dan ook trots op onze samenwerkingen met instellingen buiten de culturele sector. Onderstaande organisaties hebben de afgelopen maanden hun licht laten schijnen over ons plan. Ze hebben ons feedback gegeven en meegedacht over de mogelijkheden van samenwerking met Nyxland. Hun welwillendheid was hartverwarmend!

Het Laagland, Sittard- Geleen

Het Laagland is een jeugdtheatervoorziening die op regionale en (inter-)nationale podia een breed publiek verrijkt met eigenzinnig kwaliteitstheater dat kinderen serieus neemt, jongeren prikkelt en volwassenen ontroert. Het Laagland spreekt het publiek aan op de kracht van hun verbeelding en op hun inlevingsvermogen. In de ontwikkeling van Sebas van der Donk heeft Het Laagland een belangrijke rol gehad. Hij heeft zich er verder ontwikkeld als acteur en theatermaker. Het Laagland heeft Sebas ook geholpen bij de volgende stap.

Dansschool Silvia, Roermond

In de wijk Roermondse Veld staat het buurthuis waar Dansschool Silvia gevestigd is, een plek waar veel beweging is en waar verschillende lagen van de samenleving samenkomen. Silvia, eigenaar van de dansschool, is een belangrijke schakel in de wijk en de stad. Haar dansschool is een perfecte plaats om te landen als gezelschap en fysiek aanwezig te zijn in Roermond. De plek is ideaal om te repeteren en om voorstellingen te spelen.

The Movement Roermond

The Movement Roermond is een multifunctionele culturele broedplaats in Roermond onder leiding van Soraya Groznik. Zij studeerde in hetzelfde jaar als Sebas van der Donk af aan de Fontys Hogeschool voor de kunsten in Tilburg. Deze culturele broedplaats is een plek waar Nyxland graag bij aansluit. Deze broedplaats brengt ons in contact met lopende initiatieven en met jongeren die open staan voor kunst en cultuur.

Stichting Marjolijn van Heemstra, Amsterdam

Marjolijn van Heemstra is onder andere theatermaakster en zij heeft zich de afgelopen jaren verdiept in de kosmos. Zij is een van de grote inspiratiebronnen van artistiek leider Sebas van der Donk. Nyxland is daarom erg blij om in de toekomst samen te kunnen werken met haar gezelschap. Zowel Marjolijn als Sebas willen het kosmologisch bewustzijn vergroten. Dit bewustzijn kan ervoor zorgen dat we als samenleving dichter bij elkaar komen. De samenwerking is pril, maar beide makers hebben de intentie om intensiever samen te werken. Nyxland gaat in 2028 een productie maken met Anne Kuit (de rechter- en linkerhand van Marjolijn). Daarnaast mag Nyxland gebruikmaken van de kennis, de werkwijze en het gedachtegoed van Marjolijn, evenals van de expertise die het gezelschap heeft inzake de kosmos. Het doel van de samenwerking is voor Nyxland om het kosmologische gedachtegoed toegankelijk te maken voor jongeren en om het netwerk te vergroten, ook buiten Limburg.

De Zuiderlingen/ de vooropleiding van de Toneelacademie Maastricht, Maastricht

De Zuiderlingen, de theaterschool in Maastricht die mede is opgericht door artistiek leider Sebas van der Donk, is een van de plekken in Limburg waar jongeren terecht kunnen voor kwalitatief kunstonderwijs. Deze school is een voedingsbodemp voor jong talent, waar Nyxland graag nieuwe aanwas oogst. De Zuiderlingen kent (als een van de weinige theaterscholen in Limburg) productiegroepen waar leerlingen twee voorstellingen voor publiek spelen. Ook de vooropleiding is hierbij aangesloten. Sebas van der Donk heeft als docent en theatermaker zitting in het kernteam van deze school. Vanuit Nyxland zal hij ook les gaan geven aan de vooropleiding.

ECl- cultuurfabriek, Roermond

Als docent was Sebas van der Donk jarenlang verbonden aan ECl-cultuurfabriek in Roermond, een multidisciplinair kunsthuis waar je terecht kunt voor kunsteducatie. Nyxland gaat samenwerken met ECl-cultuurfabriek, waarbij ECl-cultuurfabriek zal fungeren als premièreplaats. Daarnaast gaat de organisatie ons helpen om in contact te komen met scholen in de omgeving van Roermond en deze te interesseren voor onze voorstellingen. Met haar netwerk van scholen zal ECl Cultuurfabriek Nyxland helpen met het onder de aandacht brengen van de activiteiten en het verkopen van voorstellingen op locatie bij hen in huis.

Het Limburg Festival,

Het Limburg Festival wil jongeren meer betrekken bij het festival en ziet in ons een partner die daar iets in kan betekenen. In 2024 zal artistiek leider Sebas van der Donk een muzikale solo spelen op het festival die later in het jaar als solovoorstelling wordt aangeboden. Het Limburg Festival zal een perfect podium zijn voor Nyxland om nieuw publiek aan zich te binden en om te landen Roermond en omgeving. De solo zal het startschot zijn van deze samenwerking. Met deze samenwerking hopen wij niet alleen artistieke impact te maken, maar ook een blijvende invloed te hebben op de culturele ontwikkeling van de jeugd in Midden-Noord-Limburg. Samen bouwen wij aan een brug tussen de kunst en de jonge generatie, waarbij wij geloven dat cultuur niet alleen vermaakt, maar ook verbindt en inspireert. Wij kijken uit naar een vruchtbare duurzame samenwerking en zijn vastbesloten om gezamenlijk de horizon van culturele beleving te verbreden in onze regio.

Kunsthumaniora PIKOH, Hasselt

Kunsthumaniora Pikoh is een middelbare school waar je naast regulier onderwijs kunt kiezen voor een kunststroming. Het PIKOH biedt alle kunststromingen aan. Nyxland voert oriënterende gesprekken met deze school over uitwisseling van studenten en masterclasses.

Kunstbende Limburg, Geleen

Kunstbende Limburg en Nyxland zijn al vanaf 2023 vaste samenwerkingspartners., Dit zetten we door vanaf 2025. Naast veel activiteiten rondom de Puberpodcast bundelen Nyxland en Kunstbende hun krachten om een Kunstkamp te organiseren. Voor deze activiteit wordt Nyxland ingehuurd. Daarbij zal een groep jongeren gezamenlijk aan een interdisciplinaire voorstelling werken. Deze samenwerking creëert niet alleen een waardevolle verbinding met Kunstbende op landelijk niveau, maar genereert ook meer bekendheid voor Nyxland en het platform *Duh... Puberpodcast*.

COLOFON

Stichting Nyxland

Adres

Vestraat 25

6049 HA Herten

www.nyxland.nl

Contact

SEBAS@NYXLAND.NL

06-11066991

KVK Nummer: 92169600

RSIN: 865914928

SBI Code: 90011

Omzetbelastingnummer: 865914928B01

BTW-Identificatienummer: NL865914928B01

Lid van CJP

